

Els manifestants davant del bloc de formigó de Sant Pere Pescador

municipal de Sant Pere, però el consistori evita comprometre's —hi ha les municipals a l'horitzó—; amb tot, CiU i el PP voten (octubre 2002) contra una proposició protectora de l'espai.

Però, en canvi, un mes més tard la Generalitat atura l'intent d'urbanització i en l'estira i arronsa es parla que la Generalitat ho

compri, com es fa a Palamós, que es paguen 2.400 milions a la família Mateu-Suqué dels casinos per la cala de Castell. El golf de l'Escala, Pinya de Rosa, la base Loran de l'Estartit també són entre les finques que esperen, per fer marxa enrera, la mateixa solució, a la qual s'oposen els proteccionistes: no cal malversar tant de diner públic per solucionar aquestes agressions perquè ja hi ha lleis. Que, si no són suficients, cal ampliar-les, perquè la cua és llarga: l'Associació de Naturalistes de Girona diu que, a la Costa Brava, de 84 espais en perill més de la meitat estan amenaçats per processos urbanístics.

Definitivament, i a causa de la pressió popular, ara la Generalitat (febrer 2003) declara Fluvià Nàutic zona inundable, incompatible amb la llei de costes, de gran valor ecològic i mediambiental, perquè és al costat del parc dels Aiguamolls... en fi: tot allò que ja se sabia fa més de dues dècades; l'episodi conclou amb l'exigència de l'Ajuntament de Sant Pere perquè hom enderroqui la baluerna: és perillosa. Ho ha estat durant 23 anys.

Una mort elegant

Ernest Folch, un d'aquells petits editors que estan fent forat en el món dels llibres de casa nostra, deia ara fa uns mesos que preveu per al català un futur tan bo en l'àmbit literari com dolent al carrer i, sobretot, entre els joves. El català està tenint una mort elegant, venia a dir; una mort, afegeixo jo, com les morts tan civilitzades d'avui: asèptica, neta, sense grans crits, sense grans plors, sense molestar ningú i, sobretot, discreta. I és perquè no molesta, perquè només decora, perquè no és gaire més que l'accent —català, és clar, que diuen els de Perpinyà— com s'explica que l'únic lloc de la Catalunya Nord on sembla que la nostra llengua va fent camí sigui entre els llibres. És així també com, per posar uns exemples menys nostres, però igualment estimats, s'explica que l'occità sigui cada cop menys llengua d'ús social i cada cop més llengua escrita, o que el llatí, que és un mort que fa segles que no vol acabar de morir, pervisqui encara entre quatre admiradíssims il·luminats com perviuen les curses de cavalls, els formatges artesanals i un cert interès per la història. Però això de fracassar en el dia a dia i triomfar, en canvi, en algunes tardes d'algun diumenge no és exclusiu només de segons quines llengües. Es pot estendre ben fàcilment a quasi totes les manifestacions d'allò que tradicionalment hem considerat que era cultura. L'òpera, avui, ¿què és si no un cadàver que no havia tingut mai tant de públic? I el teatre, de debò, existiria sense les escoles, les ajudes institucionals, les festes majors, les nits d'estiu i les excuses que necessitem de tant en tant per agafar el cotxe i anar a alguna gran ciutat com Barcelona? La llista podria ser molt més llarga. Hi podríem afegir també moltes exposicions, moltes publicacions, molts de concerts i no sé si pràcticament totes les manifestacions sardanistes. No és, com diuen alguns, que avui hagi canviat el concepte de cultura: és, sobretot, que allò que tradicionalment havia estat considerat com el cim de la civilització ara té la mateixa importància que tenen les cireres dels pastissos o la confitura. Sabent com sabem que el millor destí de les manifestacions culturals ha estat sempre fondre's a la societat com un sucre a canvi de donar un cert gust, un cert to, ara potser hauríem de començar a preguntar-nos per què avui ens conformem només a dissoldre'ns. Aquesta *Revista*, per exemple, amb els seus continguts i els seus plantejaments culturals, ¿interessa de debò? Serveix de gaire res més que per omplir prestatges d'instituts, de centres d'estudis, d'arxius, de particulars excepcionals o de biblioteques? Els castellans dirien que no hi ha més cera que la que crema i que som a la processó. Ens hi hem, doncs, de conformar? Tal com deia recordant l'edat mitjana un altre petit editor, ¿de veritat hem de resignar-nos a ser els monjos de la nostra època?

Xavier Cortadellas

Joan Ferrerós